

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ
ΠΡ/ΣΜΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Π.Σ.Ε.
ΤΜΗΜΑ ΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΡΓΟ : Αποκατάσταση βλαβών των υποδομών αρμοδιότητας Π.Ε. Φθιώτιδας στις περιοχές των Δήμων Λαμιέων, Μακρακώμης Δομοκού μετά τα έντονα καιρικά φαινόμενα (κακοκαιρία "ΙΑΝΟΣ" της 18-09-2020).

ΥΠΟΕΡΓΟ 7 : Καθαρισμός, άρση προσχώσεων και αποκατάσταση βλαβών τεχνικών έργων ποταμού Σπερχείου από τη θέση γέφυρας Παλαιοβράχας μέχρι τις εκβολές αυτού.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΣΑΕΠ 866
Ενάρθρου : 2021ΕΠ86600001

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 10.000.000,00 €

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Η παρούσα μελέτη συντάχθηκε στα πλαίσια του χρηματοδοτικού προγράμματος της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας προκειμένου για την αποκατάσταση των ζημιών οι οποίες προκλήθηκαν στην κοίτη του Σπερχείου ποταμού και των παραποτάμων του, από τις εκτεταμένες πλημμύρες του που εκδηλώθηκαν με την τροπική καταιγίδα «ΙΑΝΟΣ» τον Σεπτέμβριο 2020, συνέπεια της οποίας η πλημμυρική παροχή και στερεοπαροχή του Σπερχείου και των παραποτάμων του να υπερβούν τα επίπεδα πλημμύρας 100ετίας.

Τα πλημμυρικά φαινόμενα που έλαβαν χώρα στην περιοχή αυτή ήταν εξόχως έντονα, με αποτέλεσμα οι περιοχές του Δήμου Λαμιέων και του Δήμου Μακρακώμης, να κηρυχθούν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Από τις αυτοψίες που πραγματοποιήθηκαν στις λεκάνες των ρεμάτων και χειμάρρων της Υδρολογικής λεκάνης του Σπερχείου ποταμού, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων μας για την αστυνόμευση των υδατορεμάτων του νομού, διαπιστώθηκε ότι σημαντική αλλοίωση των χαρακτηριστικών (ποιότητα, έδαφος, μορφολογία κτλ) της ορεινής λεκάνης του π..Σπερχείου και έχουν δημιουργηθεί σοβαρά προβλήματα τόσο εντός των λεκανών απορροής των συμβαλλόντων του Σπερχείου ρεμάτων, αλλά και εκτός αυτών με την είσοδο τεράστιων όγκων φερτών υλών εντός της κοίτης και μεταφορά-απόθεσή τους στις πεδινές περιοχές. Η έντονα αναπτυσσόμενη επιφανειακή διάβρωση αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες για την αύξηση του συντελεστή απορροής στις επιφάνειες των λεκανών, την εμφάνιση πλημμυρικών φαινομένων μεγάλης έκτασης και γενικότερα την μεγέθυνση των πλημμυρικών αιχμών (Qmax και μείωση του χρόνου ροής των πλημμυρικών κυμάτων). Έτσι κάθε απορροή βρόχουπτωσης εισέρχεται στον πεδινό χώρο του Σπερχείου ποταμού με την μέγιστη δυνατή παροχή, με αποτέλεσμα να είναι πλέον ανέφικτη, αφενός η αποτροπή πλημμυρικών γεγονότων στην πεδινή ζώνη και αφετέρου η μείωση της ποσότητας των διακινούμενων φερτών υλικών από την ορεινή προς την πεδινή ζώνη.

Η παρούσα μελέτη συντάχθηκε για την αντιπλημμυρική προστασία των παρόχθιων κτηματικών ιδιοκτησιών και κατοικημένων περιοχών του Σπερχείου ποταμού και των παραποτάμων αυτού, καθότι ο κίνδυνος επανάληψης παρόμοιων πλημμυρικών φαινομένων κατά της τρέχουσας χειμερινής περιόδου είναι υπαρκτός και οι συνέπειες για τις καλλιέργειες των παρόχθιων και όχι μόνο ιδιοκτησιών, θα είναι καταστροφικές.

Για την πρόληψη και τον κατά το δυνατό περιορισμό αυτών των κινδύνων, είναι απαραίτητη η κατά το δυνατόν άμεση ανάληψη δράσης για την αποκατάσταση των ζημιών των κατεστραμμένων αναχωμάτων και τον καθαρισμό της κοίτης του ποταμού Σπερχείου και των παραποτάμων του.

Προκειμένου να καταστεί εφικτή η προαναφερόμενη ανάληψη δράσης για την αποκατάσταση των βλαβών της κοίτης και των πρηνών του ποταμού Σπερχείου και των παραποτάμων του, η Δ.Τ.Ε. της Π.Σ.Ε.

προέβη στη σύνταξη μελέτης για τον καθαρισμό της κοίτης και αποκατάσταση - ανακατασκευή των αναχωμάτων και συρματοκιβωτίων όπου αυτή απαιτείται.

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Αντικείμενο του έργου είναι οι εργασίες καθαρισμού της κοίτης του Σπερχειού ποταμού και η αποκατάσταση βλαβών, από την θέση της γέφυρας Παλαιοβράχας μέχρι τις εκβολές του ποταμού, με σκοπό την αντιπλημμυρική προστασία των παρόχθιων αστικών και αγροτικών περιοχών.

Όμοιες εργασίες θα γίνουν και στους κύριους παραπόταμους του Σπερχειού (Ασωπός, Βαρδατόρεμα, Αποστραγγιστική Βάλτου, Γοργοπόταμος, Ξεριάς Λαμίας, Τάφρος Λαμίας, Ξεριάς Υπάτης, Καλατζόρεμα - Μαραθόρεμα, Αρχανιόρεμα, Φυσίνας, Ρουσιανήτης, Ίναχος), στις πεδινές κοίτες αυτών, και σε θέσεις όπου κριθεί απαραίτητο.

Έτσι με το παρόν έργο θα εκτελεστούν εργασίες αντιπλημμυρικής προστασίας υφιστάμενων έργων-κατασκευών που επλήγησαν από την εκδήλωση των έντονων καιρικών φαινομένων της τροπικής καταιγίδας με κωδική ονομασία «ΙΑΝΟΣ», ήτοι ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά εργασίες καθαρισμού κοίτης ποταμών/ρεμάτων (άρση μπάζων-προσχώσεων-αυτοφυούς βλάστησης κτλ που λειτουργούν ως εμπόδιο στην ροή των υδάτων), αποκατάσταση ή συντήρηση υφιστάμενων αντιπλημμυρικών έργων (αναχώματα, πρόβολοι ροής, λιθοπλήρωτα συρματοκιβώτια-«σαρζανέτ», λιθορριπή προστασίας πρानών κτλ), άρση προσχώσεων υπό των οδικών/σιδηροδρομικών γεφυρών κτλ.

Οι εργασίες θα έχουν ως τελικό αποτέλεσμα η κοίτη του Σπερχειού ποταμού και των παραποτάμων αυτού, στις θέσεις επέμβασης, να αποκτήσει ενιαία κλίση και ομοιόμορφη ροή, προκειμένου να αποφευχθούν κατά το δυνατό τα λιμνάζοντα ύδατα και η τοπική εναπόθεση φερτών υλικών.

3. ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ

α. Σύμφωνα με την υπ'αριθμ.2641 /8Αυγ.1983 Απόφαση του Νομάρχη Φθιώτιδας (Καθορισμού ορεινής και πεδινής κοίτης ποταμών και χειμάρρων Ν. Φθιώτιδας / Αρμόδιο Υπουργείο επέμβασης και επί μέρους Υπηρεσίες) το τμήμα του Σπερχειού ποταμού από τη θέση γέφυρας Παλαιοβράχας μέχρι τις εκβολές αυτού, στο οποίο αναπτύσσονται οι εργασίες, ανήκει στην **πεδινή κοίτη**.
- για τον Σπερχειό ποταμό (κωδ. αριθμός του Υπ. Γεωργίας 070.09- Συγκρ. Χειμ. Τυμφρηστού), ως σημείο διαχωρισμού ορεινής και πεδινής κοίτης είναι η Εθνική οδός Λαμίας - Καρπενησίου, μέχρι τον οικισμό της Μεσαίας Κάψης (παλαιά ονομασία Αγ.Κων/νος).

β. Όλες οι εργασίες για το υπόψη έργο εμπίπτουν στα οριζόμενα του άρθρου 7 του Ν. 4258/2014 (ΦΕΚ 94 Α /2014) και στην υπ. αριθμ. οικ 173829/25-7-2014 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2036 Β /2014) του ΥΠΕΚΑ (Πίνακας Α – ομάδα 2^η – Υδραυλικά έργα, παρ.15α & 15β – **στ**) και συνακόλουθα **δεν απαιτείται η περιβαλλοντική αδειοδότηση** τους.

(Αριθμ. οικ.173829 Απόφαση / Τροποποίηση της υπ' αριθ. 1958/2012 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β'21), με την οποία κατατάσσονται τα δημόσια και ιδιωτικά έργα και δραστηριότητες σε κατηγορίες και υποκατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 4 του Ν. 4014 / 2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ως προς την κατάταξη ορισμένων έργων και δραστηριοτήτων της 2^{ης}, 6^{ης}, 9^{ης} και 12^{ης} Ομάδας.)

γ. Όλες οι εργασίες και δραστηριότητες της παρούσας μελέτης περιορίζονται

- για τα μη διευθετημένα τμήματα υδατορεμάτων, αποκλειστικά στην συντήρηση και αποκατάσταση υφιστάμενων αντιπλημμυρικών έργων και απομάκρυνση απορριμμάτων, μπαζών ή βλάστησης από την κοίτη του Σπερχειού ποταμού και των παραποτάμων, οπότε σύμφωνα με την υπ. αριθμ.. ΔΙΠΑ/οικ.

37674 /10- 8- 2016 Απόφαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ,Άρθρο 5, Παράρτημα II , Ομάδα 2η --Υδραυλικά έργα , α/α 15 α : Αντιπλημμυρικά έργα και έργα διευθέτησης της ροής των υδάτων, Παρατηρήσεις ε), δεν απαιτείται η περιβαλλοντική αδειοδότησή τους.

- για τα διευθετημένα τμήματα υδατορεμάτων αποκλειστικά στην άρση προσχώσεων κάτω από τεχνικά έργα διάβασης υδατορεμάτων (οδικές ή σιδηροδρομικές γέφυρες , συμπεριλαμβανομένου του τμήματος συναρμογής με την εκατέρωθεν κοίτη,) οπότε σύμφωνα με την αρ.ΔΙΠΑ / οικ. 37674 / 10-8- 2016 Απόφαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ,Άρθρο 5, Παράρτημα II , Ομάδα 2η -Υδραυλικά έργα, α/α 15 β : Άρση προσχώσεων από διευθετημένο τμήμα υδατορέματος, Παρατηρήσεις δ), δεν απαιτείται η περιβαλλοντική αδειοδότηση τους.

Ως διευθετημένο τμήμα του Σπερχειού ποταμού, υπό την έννοια και ορισμό του άρθρου 1 (ορισμοί) ,παρ. 13 του Ν. 4258 / 14-04-2014) χαρακτηρίζεται το τμήμα του Σπερχειού ποταμού από την εκβολή της τάφρου Σμάκι – Χαλκίδι (αναδασμός Μεξιιάτες – Κομποτάδες) έως την γέφυρα της Επαρχ. Οδού Δ.Δ. Λιανοκλαδίου – Λουτρά Υπάτης ,

- ε. Οι εργασίες για το υπόψη έργο εμπίπτουν στα οριζόμενα του Ν.4258/2014, Άρθρο 4, “Εξαιρέσεις από την Οριοθέτηση” και σύμφωνα με την παρ.1.1., **δεν απαιτείται οριοθέτηση των υδατορεμάτων** για την εκτέλεση των πάσης φύσεως εργασιών άρσης προσχώσεων, εξαιρουμένων των αμμοληψιών, καθαρισμού κοίτης, συντήρησης και αποκατάστασης, καθώς και επισκευής υφισταμένων αντιπλημμυρικών έργων. Ως καθαρισμός - άρση προσχώσεων κοίτης υδατορέματος νοείται κάθε έργο, με εξαίρεση τις αμμοληψίες, που αποσκοπεί στον καθαρισμό της κοίτης από φερτά υλικά ή άλλα εμπόδια που δυσκολεύουν την ελεύθερη απορροή των υδάτων του υδατορέματος.

4. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Θα εφαρμοστούν τα ήδη γνωστά όρια του Σπερχειού ποταμού και των παραποτάμων του σύμφωνα με τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά του εύρους της ζώνης που καταλαμβάνουν όπως αυτά αποτυπώνονται στους σχετικούς χάρτες της ΓΥΣ και στις αεροφωτογραφίες. Θα αξιοποιηθούν όλα τα διαθέσιμα στοιχεία απαλλοτριώσεων και αναδασμών θα χορηγηθούν από την Τοπογραφική Υπηρεσία και την Υπηρεσία μας

Όλες οι εργασίες της παρούσας μελέτης, θα εκτελεστούν σύμφωνα με τις επιταγές της τέχνης και της επιστήμης, τις παρακάτω οδηγίες της υπηρεσίας και τις ισχύουσες προδιαγραφές.

Ο καθαρισμός της κοίτης των ποταμών από τα φερτά υλικά (απορρίμματα, μπάζα, προσχώσεις, αυτοφυής βλάστηση) θα γίνεται σε οριζόντιο κατά τη διατομή επίπεδο και σε όλο το πλάτος της κοίτης, έτσι ώστε να μην τροποποιείται η μέση εγκάρσια κλίση και να επιτυγχάνεται η ομαλή μετάβαση/κλίση από τα αντάντη προς τα κατάντη.

Εφόσον, κατά τον καθαρισμό της κοίτης, προκύψει η απαίτηση να γίνουν εκτροπές της ροής, αυτές θα είναι μικρής έκτασης και προσωρινού χαρακτήρα, ενώ με το πέρας των εργασιών η ροή θα επανέρχεται με μέριμνα του αναδόχου στην πρότερη φυσική της κατάσταση.

Οι εργασίες θα εκτελούνται με την γνώμονα την λιγότερη περιβαλλοντική όχληση και με τρόπο τέτοιο ώστε πάντα να εξασφαλίζεται διέξοδος διαφυγής σε εγκλωβισμένα ψάρια ή άλλα υδρόβια είδη. Δεν θα γίνεται ουδεμία εργασία συντήρησης μηχανημάτων στους χώρους της κοίτης των ποταμών, ήτοι ενδεκτικά αλλά όχι περιοριστικά απαγορεύεται ρητώς η αλλαγή λαδιών και βαλβολίνης, η πλύση μηχανημάτων, η αλλαγή ελαστικών, λοιπές συντηρήσεις.

Κατά τις εργασίες καθαρισμών της κοίτης των ποταμών, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην αποφυγή υπερεκσκαφών, να μην δημιουργούνται σωροί έστω και προσωρινής εναπόθεσης υλικών καθώς επίσης και να μην γίνονται άσκοπες προσπελάσεις ή διανοίξεις των.

Οι εργασίες κρίνονται απαραίτητες και με επείγον χαρακτήρα προς την ταχεία αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από τις εκτεταμένες έντονες πλημμύρες, καθώς και την κατά τον δυνατόν αντιμετώπιση της εμφάνισης νέων πλημμυρικών φαινομένων κατά τις επερχόμενες χειμερινές περιόδους.

Έτερες εργασίες που δύναται προκύψουν κατά την εξέλιξη του έργου, θα πρέπει να τύχουν σχετικής εντολής από την Υπηρεσία.

Στα έργα προς αποκατάσταση, συντήρηση, επισκευή ανήκουν ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, όλα τα είδη των προβόλων, τοιχία-θεμελιώσεις, τεχνικά-θεμελιώσεις, λιθοπλήρωτα συρματοκιβώτια (σαρζανετ), επενδύσεις πρανών, στρώμενες, λιθορριπές, καθαρισμός κοίτης, διατάξεις συγκράτησης φερτών υλών, αναβαθμοί κτλ

5. ΣΑΥ – ΦΑΥ

Ο ανάδοχος θα εκπονήσει με δαπάνες του, το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (Σ.Α.Υ.). Θα τηρεί στο εργοτάξιο και θα ενημερώνει διαρκώς τον Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.) και θα εφαρμόζει όλα τα προβλεπόμενα μέτρα για την ασφάλεια και Υγεία όπως ειδικότερα αναφέρονται στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).

Επισημαίνεται ότι ανάθεση καθηκόντων α) τεχνικού Ασφάλειας, β) συντονιστή Ασφάλειας και Υγείας της εργασίας και γ) γιατρού εργασίας, σε άτομα που θα έχουν τα προσόντα που απαιτεί η Νομοθεσία (Ν.1568/85, ΠΔ17/96, ΠΔ305/96, ΠΔ294/88 κ.λ.π.), πρέπει να γίνει εγγράφως. Η έγγραφη ανάθεση καθηκόντων θα κοινοποιηθεί στην Διευθύνουσα Υπηρεσία μαζί με την αποδοχή της ανάθεσης από τους προτεινόμενους προς ορισμό.

6. ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ

Δεν απαιτούνται απαλλοτριώσεις για την κατασκευή του έργου.

Λαμία, 07 / 9 / 2021
Ο συντάξας

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ
Λαμία, 07 / 9 / 2021
Ο Προϊστάμενος ΤΔΠ / Δ.Τ.Ε.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Λαμία, 07 / 9 / 2021
Η Προϊσταμένη ΔΤΕ / ΠΣΕ

Νικολακόπουλος Γ.
Πολιτικός Μηχ/κος

Συλεούνης Λάμπρος
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Ζωβοίλη Αθανασία
Τοπογράφος Μηχανικός

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ

Με την αριθμ. **1313/21-9-2021** Απόφαση Οικονομικής Επιτροπής Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας

(Πρακτικό 37/21-09-2021, Θέμα 40ο - ΑΔΑ: 9ΒΟΧ7ΛΗ-ΩΑΔ)

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ